

Notat

19. april 2024

Regeringens ældrereform sammenholdt med det igangværende arbejde på Sundhed- og Omsorg

I nedenstående tabel fremgår temaer og initiativer fra Regeringens udspil til ny Ældrereform.

Forvaltningen har gennemgået disse, hvor der er udarbejdet en status på de temaer og initiativer, der opererer i kommunalt regi og som er igangsat på Sundheds- og Omsorgsområdet.

Regeringen og aftalepartierne; Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har den 18. april 2024 vedtaget en ny ældrereform. På baggrund af dette, har forvaltningen opdateret nedenstående oversigt, som udvalget fik til orientering på mødet den 28. februar 2024. Der er foretaget en hurtig gennemgang, hvor aftalen er sammenholdt med Regeringens udspil fra januar 2024. Bemærkninger fremgår med *rødt*.

Temaer i Ældrereformen	Initiativer i Ældrereformen	Hvad gør vi allerede?	Aftale om ny Ældrereform (18. april 2024)
Tema 1 Værdi om selvbestemmelse for den ældre	1 En ny Ældrelov <i>Regeringen foreslår:</i> <ul style="list-style-type: none"> En ny ældrelov, som skal sætte den nye overordnede ramme for fremtidens ældrepleje. Loven baseres på få bærende værdier: Selvbestemmelse for den ældre, tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse og lokale fællesskaber i tæt samspil med pårørende og civilsamfund. 	-	Indgår
	2 Helhedspleje og ny borgernær visitation <i>Regeringen foreslår:</i> <ul style="list-style-type: none"> Helhedspleje i ældreplejen og en ny borgernær visitationsmodel. (Konkret indebærer kravet om helhedspleje, at én leverandør har det samlede ansvar for borgerens forløb). 	Vi har påbegyndt arbejdet med tværfaglige teams. Sygeplejersker er tilknyttet modsat regeringens forslag. Vi arbejder forsat med, hvordan vi får terapeuterne tilknyttet, da meget træning foregår i hold eller via skærm og vores forflytningsvejledere er social- og sundhedshjælpere og ikke terapeuter. Vi har et tværfagligt rehabiliteringsteam, som arbejder sammen med hjemmeplejen, og som tager sig af de borgere, der i en overgang har brug for en mere intensiv hjælp/støtte og træning for at kunne være mest mulige selvhjulpne og fordrer mindre hjælp af hjemmeplejen efterfølgende.	Indgår
	3 Faste teams	Indledningsvist: Opgaver hos borger løses døgnet rundt alle ugens dage. Mange borgere får flere besøg om dagen, hvor der i mange tilfælde kan være problemstillinger, der kræver forskellige fagligheder i løsningen.	Indgår

	<p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>At brugen af faste teams i ældreplejen udbredes. (Således at det er de samme medarbejdere, der kommer i den ældres hjem, og som kender den ældres vaner og behov. Dette sikre kontinuitet og helhed i plejen).</i> 	<p>Formål med faste teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Større borgertilfredshed (Sammenhæng i indsatsen selvom skiftende medarbejdere) • Mere kontinuitet/kvalitet i opgaveløsningen • Større trivsel blandt medarbejdere (øget kendskab/forpligtelse til kollegaer, bedre mulighed for faglig sparring, en oplevelse af mere faglig stolthed blandt medarbejdere). <p>Etablerede/kommende teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 x teams i Glesborg (Opstartede i november 2023) • X-antal teams i Grenaa (Opstarter pr. 1. maj 2024) • X-antal teams i Allingåbro (Opstarter pr. 1. oktober 2024) <p>Info om de faste teams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bred tværfaglig sammensætning: Består af social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker og uuddannede. Der arbejdes på at indarbejde terapeuter og rehabiliteringsteamet i de faste teams, således at rehabilitering bliver en større del af arbejdet i hjemmeplejen med det sigte, at borger bevarer flere funktioner i længst muligt. • Antal medarbejdere: dagvagt: 15-18 medarbejdere, aftenvagt x 1 team • Fokus på at borger fortrinsvis får hjælp af de samme medarbejdere • Afholdes borgerkonference hver 3. uge, hvor fx tværfaglige problemstillinger vendes • Optimering af visitering ved en fast visitator en gang ugentlig • Løbende opfølgning ved ledelsen. <p>Erfaringerne fra Glesborg medtages i udbredelsen af teams i øvrige hjemmeplejeenheder.</p>	
4	<p>Udvidelse af det frie valg: rehabilitering og genoptræning</p> <p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>At det frie valg udvides til at omfatte genoptræning og rehabilitering efter den nuværende servicelov, så de ældre får mere valgfrihed, og så private leverandører kan levere en større del af ældreplejen. Med styrkelsen af det frie valg får den enkelte ældre flere muligheder for at vælge den velfærd og service, der passer bedst til den enkeltes livssituation.</i> 	-	Indgår

	5	<p>Tillid til borgerne i tildelingen af hjælpemidler</p> <p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>At forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler, så borgerne oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og en mere smidig visitation. Regeringen foreslår konkret, at der udarbejdes en positivliste, hvoraf det fremgår, hvilke hjælpemidler der skal kunne udleveres uden forudgående visitation.</i> 	<p>For at mindske lang sagsbehandlingstid ved visitation til hjælpemidler, er der etableret KvikService, hvor borgere hurtig kan få en bevilling og få udleveret basishjælpemidler såsom: rollator, albuestok, badebænk, toiletforhøjer, der kræver minimal instruktion/tilpasning.</p> <p>KvikService findes på både Kalorievej (åben tirsdage, kl. 9.00-15.30) og Halvej (åben mandage, kl. 9.00-15.30).</p> <p>Der ses et behov for i sundhedsklyngereggi at drøfte nærmere, hvilken hjælpemidler der indstilles til en positivliste, og der er en stor opmærksomhed på lovgivningen i forbindelse med dette.</p>	<p>Aftalepartierne noterer sig desuden, at regeringen d. 26. januar 2024 har indgået en aftale med et flertal af Folketingets partier om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundheds-hjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje, samt at initiativet om tillid til borgerne i tildelingen af hjælpemidler vil blive forhandlet af social- og boligministeren som led i et samlet udspil på hjælpemiddelområdet.</p>
<p>Tema 2 Værdi om tillid til medarbejdere og ledelse</p>	6	<p>Kvalitetsløft af ældreplejen</p> <p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>At der tilføres 1,0 mia. kr. årligt til kvalitetsløft af ældreplejen. Midlerne indføres frem mod 2027 og udmøntes via det kommunale bloktilskud.</i> • <i>Midlerne gives til et kvalitetsløft af ældreplejen, der skal sikre omstillingen lokalt til fremtidens ældrepleje med mere tid til omsorg, selvbestemmelse og tillid.</i> 	-	Indgår
	7	<p>Tilsynsreform på ældreområdet</p> <p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>At ældretilsyn nedlægges</i> • <i>At forsøgsordningen med det statslige ældretilsyn udfases</i> 	-	Indgår

	<ul style="list-style-type: none"> • At etablere et nyt, forenklet tværkommunalt tilsyn med fokus på dialog, læring og kvalitet i ældreplejen. • At de forskellige tilsynsmyndigheder, der fører tilsyn med plejehjem, som udgangspunkt skal gennemføre planlagte tilsynsbesøg samtidig én dag om året og koordinere tilbagemeldinger m.v. (samtilsyn). 		
8	<p>En ældrepleje med mere kvalitet og nærvær og mindre bureaukrati</p> <p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At en ny ældrelov skal være kort og enkel og understøtte simple, forenklede og mindre bureaukratiske arbejdsgange i ældreplejen, så ledere og medarbejdere får friere rammer til at levere den daglige ældrepleje. • At fjerne proceskrav om at udarbejde kvalitetsstandarder, værdighedspolitikker og tilsynspolitikker, ligesom en række specifikke krav om forebyggende hjemmebesøg fjernes. • At der i ældreplejen fremover skal styres efter få og overordnede mål og værdier. • At igangsætte et arbejde om sanering af unødige dokumentationskrav på det kom- 	<p>Der er et stort ønske om fjernelse af diverse politikker og få det erstattet med værdier, som medarbejderne kan huske i det daglige.</p> <p>I forhold til kvalitetsstandarder så medvirker de til at sætte retning for, hvad der er muligt at få hjælp til som borger - ligesom de også kan bidrage positivt i afstemning med pårørende om, hvad der er muligt at få, og hvor grænsen går.</p> <p>Der er foretaget en større afbureaukratiseringsproces på området, hvor formålet har været at identificere og afskaffe unødvendige dokumentationskrav, regler og administrative opgaver, der ikke skaber værdi for organisationen eller bidrager til løsningen af områdets kerneopgaver. Af tiltag er der blandt andet kigget på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afbureaukratisering vedr. dokumentation • Tydelige beskrivelser af arbejdsgange og ansvarsfordeling mellem enhederne, som vil kunne lette arbejdet • Forenkling af det kommunale tilsyn. 	Indgår

		<p>munale sundhedsområde. Arbejdet afventer Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger.</p>		
9	<p>Flere skal tage del i det borgernære arbejde</p> <p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At medarbejdere rykker tættere på borgerne. Med forslaget om helhedspleje og borgernær visitation skaber regeringen rammerne for, at ressourcer i visitationen fremover i højere grad kan bruges på pleje og omsorg i det borgernære arbejde. 	-		-
10	<p>Ingen krav til dokumentation af pleje og omsorg</p> <p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At der ikke stilles krav til medarbejdernes dokumentation af udførelse af personlig pleje og omsorg. 	Vi har igangsat en større afbureaukratiseringsproces, hvor der netop er fokus på dette ift. hvad der kan fjernes på lokalt niveau. Se punkt 8.		Indgår
11	<p>Styrket kvalitet på SOSU-uddannelserne</p> <p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kvaliteten skal styrkes ved at permanentgøre SOSU-skolernes taxameter på 90 mio. kr. årligt fra 2025. • At den eksisterende spireordning i kommunerne understøttes, så flere unge får faglig indsigt i sundhedsfagene. 	For at sikre et bedre elevforløb på SOSU-uddannelserne, er der fokus på at hjælpe elever i undervisningen og i overgangen fra elev til ny medarbejder. Eksempelvis er det besluttet at ansætte en psykolog for at hjælpe elever med diagnoser, således at både eleven og arbejdspladsen understøttes bedst muligt med henblik på at få samarbejdet til at lykkes.		-

		<ul style="list-style-type: none"> • Flere veje ind på social- og sundhedshjælperuddannelsen, så adgangskravet ikke unødigt afskærer motiverede elever • At indkalde arbejdsmarkedets parter til en ny trepartsaftale om lærepladser og løn på SOSU-uddannelserne • At fjerne barrierer for opkvalificering af beskæftigede med uddannelse over faglært niveau til opstart på SOSU-uddannelserne. 		
	12	<p>Skræddersyede forløb på SOSU-skoler</p> <p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En håndholdt opsøgende indsats, der kan understøtte SOSU-skolerne i planlægning og tilrettelæggelse af bl.a. AMU-forløb for ufaglærte SOSU-medarbejdere, så de får bedre muligheder for at få en praktisk adgang til at blive faglærte social- og sundhedshjælpere. Til formålet afsættes i alt 28 mio. kr. fra 2024-2027 til SOSU-skolerne. 	Se punkt nr. 11, der er i øvrigt i dag et tæt samarbejde med SOSU-skolen.	Der afsættes 7,0 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027 til skræddersyede forløb på SOSU-skolerne.
Tema 3 Værdi om tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund	13	<p>En ny type plejehjem</p> <p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kommuner fra den 1. januar 2024 får frihed til at etablere/omlægge kommunale plejehjem til en ny type frisatte plejehjem, 'lokalplejehjem'. Disse 	Det har vi ikke på nuværende tidspunkt.	Indgår

		<i>får samme frihedsgrader som private plejehjem eksempelvis mulighed for at tilbyde tilkøbsdeler.</i>	
14	<p>Ligestilling af offentlige og private leverandører: fast overheadsats, genberegning og efterregulering af priser, uafhængig kontrolenhed, øget gennemsigtighed i økonomi</p> <p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • At der indføres en fast overheadsats til brug for afregning af private leverandører, så der sikres en fair og lige afregning af private leverandører, og så afregningen bliver mindre bureaukratisk. • At kommuner én gang årligt foretager genberegninger/efterregulering af priser, så private leverandører sikres en korrekt afregning • At der oprettes en uafhængig kontrolenhed under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen • At der igangsættes et arbejde med at skabe øget gennemsigtighed i plejehjemmenes økonomi og bedre grundlag for sammenligning. 	-	Indgår
15	<p>Flere muligheder for friplejehjem</p> <p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • At der sikres bedre vilkår for friplejehjem og for borgere der ønsker 	Der er ingen friplejehjem i Norddjurs Kommune.	Indgår

		at bo på et friplejehjem.		
16	Tættere samspil med civilsamfund og pårørende	<p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> At et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet skal være bærende værdier. Med ældrelovens fokus på helhedspleje får den ældre med støtte fra de pårørende mere indflydelse på tilrettelæggelsen af plejen i tæt dialog med medarbejderen. 	<p>Det er vigtigt til en start at sige, at vi har en udskiftning af beboere på over 30% om året og mange af de beboere, som flytter ind, er multisyge.</p> <p>Der tages hensyn til beboerens ønsker i det omfang, det er muligt af hensyn til den samlede drift og overholdelse af budget.</p> <p>Der planlægges sammen med grupper af frivillige og eller bruger-og pårønderåd aktiviteter for beboerne.</p> <p>Der arbejdes med at få en åbent hus-dag på plejecentre, hvor det er muligt at besøge plejecentrene. Indholdet er ikke nærmere defineret endnu. Vi er opmærksomme på, at det er beboernes hjem, og at der dermed også er begrænsninger.</p>	Indgår
17	Strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen	<p><i>Regeringen foreslår:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> At der afsættes 150 mio. kr. i 2025-2027 til en national strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen. At etablere et partnerskab bestående af relevante ministerier, KL, Ældre Sagen, FOA, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danish.Care, Ergoterapeutforeningen mv., der skal komme med anbefalinger til, hvordan velfærdsteknologi kan udbredes i ældreplejen. 	<p>På Sundheds- og Omsorgsområdet er der nedsat en teknologigruppe, der består af både medarbejdere og ledere med særlig interesse for velfærdsteknologi. Her er det muligt at sende ideer/ønsker på velfærdsteknologi ind til en nærmere belysning. Ideerne kan komme fra medarbejdere, ledere og såvel som fra virksomheder, der henvender sig.</p> <p>Igangværende brug af velfærdsteknologi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Plejecenter Violskrænten + Døgn (under Sundhed og Træning) afprøver demensterning. Der er tre måneders gratis afprøvning før beslutning om køb. Hjemmeplejen Allingåbro og Plejecenter Farsøthushus afprøver VR-briller, der kan bruges i selvundervisning i anatomi, forflytning, og sygdommen: kronisk obstruktiv lungelidelse (KOL) Hjemmeplejen i Grenaa har som prøvehandling indkøbt ti stk. briller til øjendråber til brug hos borgere, der kan oplæres i brugen af brillen i stedet for besøg til øjendrypning. For hjemmeplejen er det et mål at omlægge 4% af besøgene til skærmbesøg. Dvs. 200 skærmbesøg for Hjemmeplejen i Allingåbro ved fuld implementering (målt ud fra nuværende ydelser). På nuværende tidspunkt er Hjemmeplejen i Allingåbro i gang med 33 besøg om ugen fordelt på seks borgere. Skærmbesøg forventes med opstart i Grenaa pr. 1 marts 2024 og i Glesborg pr. 1. september 2024. <p>I teknologigruppen, er det desuden besluttet, at en maskine for dosisdispensering og ”den intelligent ble” undersøges nærmere. Sidstnævnte kan evt. afprøves på Plejecenter Glesborg.</p>	Indgår. Aftalepartierne er enige om, at der udarbejdes en national strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen. Der afsættes 39,0 mio. kr. i 2024-2027 til strategien.
18	Frivilligkorps for velfærdsteknologi	<p><i>Regeringen foreslår i samarbejde med Ældre Sagen:</i></p>	-	Indgår

	<ul style="list-style-type: none"> • At der oprettes og udannes et korps af frivillige i regi af Ældre Sagen, der skal kunne hjælpe og understøtte ældre borgere i at anvende relevant velfærdsteknologi i dagligdagen. 		
Tema 4 Understøttelse og implementering	<p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At ældreloven fremsættes i Folketingssamlingen 2024/2025 med henblik på at kunne træde i kraft 1. juli 2025. • At der afsættes 200 mio. kr. fra 2024-2027 til mærkbar implementering for borgere, medarbejdere og ledere lokalt. • At der gennemføres en evaluering af reformen efter tre år (devaluering) og efter fem år (endelig evaluering) • At etablere et partnerskab, 'Sammen om ældreplejen', der i fællesskab skal følge og understøtte implementeringen. 	-	<p>Implementeringen af ældrereformen kræver målrettet omstilling og et vedvarende fokus på at sikre selvbestemmelse for den ældre, tillid til medarbejdere og ledelse samt tæt sammenspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund. Det gælder såvel kommunale som private leverandører samt den enkelte borger. Derfor afsættes 145,0 mio. kr. (2024-pl) i perioden 2024-2027 til understøttelse og implementering af ældrereformen.</p> <p>Der etableres endvidere tre implementeringsfora, der skal sikre løbende og tæt dialog med centrale aktører på ældreområdet. Formålet er at sikre opfølgning på implementeringen af ældrereformen og bidrage til praksisnær erfaringsdeling.</p> <p>Det ene partnerskab 'Sammen om ældreplejen' vil være en videreførelse af dialogforum på ældreområdet med de centrale aktører, hvor aftalepartierne ligeledes inviteres til at deltage og derfor vil kunne følge implementeringen og indgå i løbende dialog med aktører herom.</p> <p>Det andet partnerskab vil have fokus på ældreplejen i praksis og skal bestå af ledere og medarbejdere fra kommuner, private leverandører og civilsamfundsorganisationer. Dette partnerskab skal bl.a. have fokus på læring på tværs af offentlige og private leverandører.</p>

			<p>Endelig skal der etableres et implementeringssamarbejde mellem KL og Social-, Bolig- og Ældreministeriet om ældreformen, hvor der vil være et særligt fokus på at følge implementeringen, udbredelsen og anvendelsen af faste teams. Derudover vil der som led i arbejdet med at implementeringsunderstøtte faste teams være fokus på en tæt involvering af såvel kommuner som private leverandører. Aftalekredsen vil, som led i den generelle årlige opfølgning på implementering af reformen, blive orienteret om status på partnerskabernes arbejde.</p>
<p>Tema 5 Økonomi i ældrereformen</p>	<p>Regeringen foreslår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At afsætte 0,3 mia. kr. i 2024, 0,5 mia. kr. i 2025, 0,7 mia. kr. i 2026, 1 mia.kr. i 2027 samt 1 mia. kr. varigt. Udspillet er finansieret inden for rammerne af regeringens generelle økonomiske politik. 	-	<p>Der afsættes 0,6 mia. kr. i 2024, 0,8 mia. kr. i 2025, 0,8 mia. kr. i 2026, 1 mia.kr. i 2027 samt 1 mia. kr. varigt. (For uddybning se tabel 1 på side 12 i ældrereformaftalen.)</p> <p>Aftalen finansieres af de generelle reserver og ved udmøntning af henholdsvis ramme til værdig ældrepleje såvel som en reserve til ældreområdet afsat med Aftale om finansloven for 2024.</p>